

36/2010. (III. 31.) AB határozat

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 332/2009. (VII. 22.) OVB számú határozatát megsemmisíti és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 332/2009. (VII. 22.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen.

Az OVB az OVBh.-ban hitelesítette annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a mintapéldányát, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Kezdeményezzük a vonatkozó jogszabályok módosítását úgy, hogy az Alkotmánybíróságnak a hozzá beérkező beadványokról 30 napon belül, soron kívüli eljárásban 3 napon belül kötelező legyen határozatot hozni.”

Az OVBh. indokolása szerint az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a népszavazásra feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért a hitelesítésnek nincs akadálya.

Az OVBh. 2009. július 22-én jelent meg a Magyar Közlöny 2009. évi 100. számában. A kifogást 2009. július 31-én - a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül és módon - terjesztették elő.

A kifogás benyújtójának álláspontja szerint az OVB-nek a kérdés hitelesítését meg kellett volna tagadnia, mert a kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Az Nsztv. 13. § (1)-(2) bekezdése alapján a konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani, amely kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen válaszolni. Tekintettel arra, hogy az OVBh. által hitelesített kérdés nem kérdés, hanem egy „óhajtó” mondat, „igen”-nel vagy „nem”-mel nem megválaszolható, ezért az OVB-nek a hitelesítést az Nsztv. 10. § c) pontja alapján meg kellett volna tagadnia.

A kifogás benyújtója szerint a kérdés nem felel meg a jogalkotói egyértelműség követelményének sem.

II.

Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatala során a következő jogszabályokat vette alapul:

Az Nsztv. hivatkozott rendelkezései:

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

(...)

c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,”

„13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

A Ve. alkalmazott szabályai:

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet - az Alkotmánybírósághoz címezve - az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(2) Az Országgyűlés népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni kifogást a határozat közzétételét követő nyolc napon belül lehet - az Alkotmánybírósághoz címezve - az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. [...]

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III.

A kifogás megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § *h*) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg.

Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás, melynek során az Alkotmánybíróság - alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban - azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve.-ben és az Nsztv.-ben foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el.

2. Az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdése alapján országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.

Az Nsztv. és a Ve. rendelkezései értelmében az OVB-hez hitelesítés céljából benyújtott aláírásgyűjtő ív mintapéldányán konkrét kérdést kell megfogalmazni. Tekintettel arra, hogy az Nsztv. 13. § (2) bekezdése szerint a konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában, változtatás nélkül kell népszavazásra bocsátani, a konkrét kérdésnek olyannak kell lennie, hogy arra a választópolgárok a népszavazás alkalmával a Ve. 9. sz. mellékletének megfelelő szavazólapon egyértelműen „igen”-nel vagy „nem”-mel tudjanak válaszolni. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVBh.-ban hitelesített aláírásgyűjtő ív mintapéldányán nem kérdés, hanem kijelentő mondat szerepel, így az nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek, ezért az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését az Nsztv. 10. § *c*) pontja alapján meg kellett volna tagadni.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a 332/2009. (VII. 22.) OVB határozatot megsemmisítette és az OVB-t új eljárásra utasította.

Az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. március 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró